

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้ เพื่อศึกษาและกำหนดรูปแบบของการประมูลออนไลน์ (E-auction) ที่มีความเหมาะสมกับธุรกิจการส่งออกข้าวของไทย เพื่อให้กระบวนการซื้อ-ขายข้าวเกิดราคายุติธรรมและนำไปสู่การยอมรับของผู้ขายและผู้ซื้อ งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยจัดเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Dept Interview) จากบริษัทผู้ส่งออกข้าวในประเทศไทย และบริษัทผู้ซื้อข้าวในต่างประเทศ ข้อมูลที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างจะนำมาวิเคราะห์ผลเพื่อตอบคำถามสำหรับงานวิจัย 5 ข้อ ได้แก่ 1. รูปแบบการประมูลออนไลน์ (E-auction) ที่มีความเหมาะสมกับกระบวนการซื้อ-ขายข้าวควรมีลักษณะอย่างไร 2. รูปแบบการประมูลออนไลน์ (E-auction) ที่เหมาะสมนั้น สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อได้อย่างไร 3. รูปแบบการประมูลออนไลน์ (E-auction) ที่เหมาะสมนั้น สามารถสร้างความโปร่งใสให้เกิดขึ้นระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อได้อย่างไร 4. รูปแบบการประมูลออนไลน์ (E-auction) ที่เหมาะสมนั้น สามารถช่วยให้กลไกราคาในการซื้อ-ขายข้าวเพิ่มระดับขึ้นได้อย่างไร 5. รูปแบบการประมูลออนไลน์ (E-auction) ที่เหมาะสมนั้น สามารถช่วยให้ระดับราคาในการซื้อ-ขายข้าวเป็นราคายุติธรรม และเป็นที่ยอมรับของผู้ขายและผู้ซื้อข้าวได้อย่างไร โดยผลจากการวิจัยพบว่า รูปแบบการประมูลออนไลน์ (E-auction) ที่มีความเหมาะสมกับธุรกิจการส่งออกข้าวของไทย เพื่อผลประโยชน์ร่วมกันแบบ win-win ได้แก่ การประมูลออนไลน์ (E-auction) แบบเปิดราคา (English Auction) ซึ่งเป็นการประมูลแข่งขันเสนอราคาสูงสุดที่มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับราคาขั้นต่ำในการเปิดประมูล และระดับราคาที่ดีที่สุดในช่วงการประมูล แต่จะไม่แสดงว่าผู้ใดเป็นผู้เสนอราคา โดยกำหนดเงื่อนไขให้มีการลงทะเบียนสมาชิก (Register) และการเปิดเอกสาร L/C ก่อนอนุญาตให้เข้าร่วมประมูล ซึ่งในช่วงการประมูลจะใช้ลักษณะการเสนอราคาแบบทันที (Real Time) ภายใต้ระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ การนำระบบประมูลออนไลน์ (E-auction) เข้ามาใช้ในกระบวนการซื้อ-ขายข้าว เพื่อการส่งออกของไทย ยังเป็นเรื่องที่ใหม่มาก และไม่เคยมีบริษัทผู้ส่งออกข้าวรายใดดำเนินการมาก่อน ดังนั้น การนำระบบการประมูลออนไลน์ (E-auction) เข้ามาใช้งานจึงต้องคำนึงถึงพฤติกรรมของผู้ซื้อต่างประเทศ สภาวะตลาดข้าวของโลก และประเภทของการส่งออกเป็นองค์ประกอบสำคัญในการตัดสินใจ เพื่อให้การนำมาใช้นั้นเกิดประโยชน์สูงสุด